

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Dialecticam, siue Scientiam de Veritate, in decem libros
distributam

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

II. An ex identitate, & multiplicitate reali vniuersale à parte rei saltem de
potentia Dei absoluta sequatur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95210](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95210)

hæc tamen nunquam sit in rerum natura sine præfata essentia, & quin eam participet. Aut paulo aliter sicut homo est indifferens ut sit Petrus, vel Paulus, nec magis per hunc, quam per illum contrahi, siue, quod perinde est ut hunc magis quam ut illum concipi postulat, ita essentia potentialis in concreto sumpta, siue quid aptum esse est indifferens ut existat vel non existat, existentia vero utique exercita, est determinata, ut essentiam afficiat, eique suam nequit non tribuere denominationem. His ergo de causis est in essentia ut nuper accepta & existentia vniuersalitatis & singularitatis vestigium quoddam, earumque, sin minus proprietas, at certe imitatio nonnulla.

20 Obiiciēs secundo: Ideæ iuxta Platonem vere, & simpliciter ab æterno existunt: at essentia rerum propriè, & simpliciter non habent esse ab æterno, sed sunt tota retro æternitate in potentia: haud ergo potuit Plato nomine idearum essentias rerum intelligere. Minor est indubia: haud enim vlla res à Deo distincta potest vere, & simpliciter esse, nisi per creationem. Deus autem nihil creauit, aut molitus est, nisi in temporis initio, ac principio aliquo, ut constat ex cap. 1. Genes. & mille aliis scripturæ locis. Maior suadetur: nam epistola 7. ad Dionysij propinquos sic ait: *Eni quique ipsorum, quæ sunt, tria sunt, ex quibus scientiam fieri necessarium sit: quarum ipsa scientia est: quintum vero oportet ipsum ponere, quod, quid est cognoscibile, id est quod agnosci potest, atque vere existit: horum vnum est nomen, secundum oratio, siue ratio quadam: tertium simulacrum: scientia quarum*: Hactenus ille, ubi ideam à simulacro eam participante, & scientia eam cognoscente distinctam vere existere docet.

21 Rursum in Timæo sic habet. *Omnis sanè natura fictionis subiecta est, agitataque ab ingredientibus, & figurata quodammodo, alias aliter se habere videtur: quæ vero ingrediuntur, & exeunt: vere, ac semper existentium rerum simulacra sunt miro, & vix explicabili modo ab ipsis rebus, quæ verè sunt figurata. Ecce ideas docet vere, & semper existere, contra vero res hæc sensibiles fictioni esse subiectas, & non tam res, quam rerum esse simulacra quædam. Quod eodem lib. paulò ante latius explicat: hoc, quod semper alias aliter formatum videtur, & plerumque iuxta ignis effigiem, non est vtrique ignis hoc aliquid, sed tale quid, id est, ignem quiddam: neque aqua hoc aliquid, sed tale quid, id est aquem: nec aliud quicquam, velut vllam habens stabilitatem: denique nec pronominibus quidem vllis hæc signanda sunt, quibus in rei cuiuslibet, demonstratione, cum hoc vel illud dicimus, uti solemus: fugiunt enim, nec expectant, vel eam demonstrationem, quæ hoc & huius, & huic designat, vel appellationem, quæ de his tanquam de existentibus, & stabilibus habeatur. Igitur huiusmodi omnia, neque hoc, neque illud, sed tale potius, & tale propter similitudinem aliquam appellare debemus: & ignem quidem vbique tale, ac de cæteris, quæ gignuntur eodem pacto. At vero illud in quo fieri singula hæc videntur, ac deinde dissolui, solum his pronominibus, quibus, hoc, vel illud signamus appellandum puto. Hæc ille: ubi elementalem, ac sensibilem ignem, non tam ignem appellandum esse censet, quam effigiem ignis, siue ignem quoddam, nec hoc aliquid, aut illud, sed tale quidpiam: eandemque esse rationem aquæ, & cæterarum rerum, quas cernimus, videlicet ob crebram omnium mutationem, & perpetuum contrariorum in eas incursum: Vnde tantum abest, ut ideæ iuxta Platonem non sint vere, & simpliciter, ut solæ illæ sint veræ res, hæc verò, quæ sunt oculis subiecta no-*

stris, tantum sint imaguncula rerum, ac tenues entium umbellæ: id, quod eum censuisse testis est Aristoteles lib. 1. met. cap. 6. & ibi communiter interpretes.

22 Respondeo: Platonem non tam negasse essentias rerum esse ideas, quam fortassis censuisse essentias, in quibus collocauit ideas, esse quasdam existentias æternas, immutabiles, necessarias, improductas, & sensibus imperuias, atque intelligibiles tantum: existentias autem sensibiles (quæ, quia tales, solæ dici solent existentia, sicut & illæ, non tam existentia, quam essentia) existentias, inquam, sensibiles comparatione illarum, esse adeo imperfectas, ut non res veræ, sed rerum simulacra mereantur appellari: quo pacto creaturæ omnes, siue sensibiles, siue etiam spirituales, & solius mentis oculis accessæ, si contenduntur cum Deo, entia tantum, secundum quid dici possunt, & solent à multis Patrum, & Theologorum: Porro mirum non est, Platonem ita de ideis, quas in essentiis constituit hallucinatum fuisse, cum plures Thomistæ, hodieque censeant, essentias habere ab æterno verum esse, non existentia, ac essentialia, putentque particulam, *essentiale*, non esse alienationem, nec transferre esse, supra quod appellat, à propria ad impropriad significationem.

23 Respondeo secundo, uti supra constituimus, ideas in notionibus diuinæ mentis bifariam viciis, nempe, & in abstracto, & etiam non in abstracto, sed in concreto cum obiectis suis: ita similiter modo nobis id placere, ut existimemus, ideas interdum sumi à Platone pro essentiis seorsum, & secundum se sumptis, interdum vero pro essentiis, ut sunt à Deo cognita, siue, quod perinde, pro complexione quadam essentiarum, & actuum, quibus à Deo cognoscuntur. Esse ergo illud tam perfectum, & præ quo quidquid cernimus est prope nihil, ideis à Platone attributum, est esse essentia, non intrinsecum, sed potius extrinsecum, quod situm est in cognitione creatoris, quæ quidem est immutabilis, æterna, necessaria, increata, & infinites perfectior sensibilibus existentibus. Hinc patet, duos modos explicandi Platonem à nobis traditos haud sibi contrariari, sed potius coherere inuicem: quod argumento esse potest vtrique veritatem constare: verum enim, ut aiunt, vero consonat. Atque hæc habui dicere de mente tanti Philosophi: quam si non assecutus sum, certè; ut assequer, omnia eius scripta, quanto potui studio, peruolutui: quo magis æquum est coniecturis meis, vel fidem haberi, vel veniam.

CAPVT II.

An ex identitate, & multiplicitate reali vniuersale à parte rei, saltem de potentia Dei absoluta sequatur?

24 Nonnulli existimant possibilem esse naturam creatam vnam realiter, & duabus, aut pluribus naturis inter se realiter distinctis realiter indistinctam, & eandem; talemque naturam vniuersalem esse ex parte rei, eo videlicet, quod illa tenus vna sit, ac simul multiplex: in quod commentum inclinatur Okamus in 2. dist. 2. q. 3. illudque solum probat, quia in eo nulla videtur apparere contradictio, aut implicancia terminorum.

25 Cæterum commentum est, ut aiebam. Siquidem nulla quantitas terminos infinite distantes immediate attingere per vicationem potest, absque infinitate

finite molis: nulla ergo natura creata immediate attingere per identitatem potest terminos infinite distantes absque infinitate entitatis, & perfectionis: nulla ergo potest identificari duobus contradictoriis virtualiter talibus, ac proinde infinite distantibus: oppositio enim contradictoria ex genere suo est oppositio summa, & qua alia maior reperiri nequit, atque adeo infinita simpliciter oppositio est: quod autem magis aliqua extrema opposita sunt, eo magis distant, cum oppositio distantia sit: quare contradictorie opposita simpliciter infinite distant: Tum sic, nulla natura creata absque eo, quod simpliciter infinita sit identificari potest duobus contradictoriis formaliter, aut virtualiter talibus. cum hæc simpliciter infinite distent: at si aliqua natura creata duabus naturis, aut pluribus realiter inter se distinctis identificari posset, duobus contradictoriis identificaretur, nulla igitur natura creata duabus, aut pluribus naturis realiter distinctis identificari sustinet. Maior vnâ proposita est; atque probata. Minor suadetur, quoniam omnis natura virtualiter contradicit cuius alteri à se realiter distincta, cum eius negationem sibi formaliter contradicentem inferat, & Petrus v. g. sit virtualiter, & illatiue non Paulus, contradictio autem virtualis in illatione, seu virtute contradictionis formalis sita est. Ratio autem hæc in diuinis minimè procedit, ubi videlicet natura diuina quia simpliciter infinita est, tribus personis realiter distinctis, ac virtualiter contradictoriis identificari potest, ac debet.

Quod autem huius rationis efficacia magis elucescat, dices aduersus eam primo, terminos etiam formaliter contradictorios non distare simpliciter infinite: non enim magis distat Petrus v. g. à non Petro, quam Petrus sit in se: aut paulò aliter, Petrus à non Petro tantum distat iuxta mensuram suæ perfectionis: cum ergo Petrus sit finita perfectionis, & entitatis, tantum finite à suo contradictorio formali distabit. Verum contradictoria non dicuntur simpliciter infinite distare, eo quod vnus perfectio simpliciter infinite superet perfectionem alterius, sed ob infinitam eorum interapedinem, & quasi extensionem, cui omnia possibilia, & existentia creata, & increata, entia, & non entia, quæ quidem simpliciter infinita sunt commensurantur, propterea, quod eorum nihil sit, quod Petrus, aut non Petrus minime sit: hoc autem sine infinitate simpliciter concipi nequit: quemadmodum intelligi etiam nequit spatium aliquod non esse infinitum, cui corpus infinitum commensuratur. Dices secundò, & præcedentem vrgebis instantiam: Contradictoria saltem virtualiter eiusmodi, siue distincta realiter nequaquam habent eam infinitam extensionem, & interapedinem, quam contradictoria formaliter talia sortiuntur, vt liquet ex nuper dictis: Quam ob rem haud videtur nostro argumento conuinci eandem rem creatam neutiquam identificari posse cum contradictoriis prioris generis, de quibus solis est quæstio. Sed respondeo, contradictoria hæc, de quibus est potissime controversia, habere extensionem illam, & interapedinem infinitam virtualiter, & eminenter, ac proinde longe perfectius, quoad nostrum satis est argumentum.

Dices tertio esse virtualiter, siue ratione ratiocinata animal, & non esse virtualiter animal infinite distant, quandoquidem nihil excogitari potest, quod non sit, vel virtualiter animal, vel virtualiter non animal; & tamen eidem rei conueniunt: similiter ergo in præsentī &c. maior semel pro-

P. Lyncei Philosophia Tom. I.

sita est, atque probata: minor suadetur: namque animal est virtualiter animal, & rationale non est virtualiter animal, siue, quod iuxta, est virtualiter non animal: at animal, & rationale est vna, eademque res, quæ est eorum identitas siue indistinctio realis supra dicta: ergo prædicata infinite distantia, eidem nihilominus rei conueniunt. Respondeo, ea nequaquam distare infinite, quia non distinguuntur realiter: ita enim comparatum est, vt ad distantiam infinitam præter interapedinem, & extensionem illimitatam, quam vltro largior inter esse virtualiter, & non esse virtualiter animal vltius requiratur distinctio realis: absque hac etenim quæ potest concipi distantia vlla, ne dum infinita: quando igitur inter esse virtualiter animal, & non esse virtualiter animal, sed potius rationale non sit distinctio realis, vt dictum est, quid mirum, si huiusmodi prædicata non distent infinite inuicem? Cæterum de hoc fortasse latius alibi.

Dices quartò: homo, quem abstrahimus per intellectum à Petro v. g. & Paulo identificatur realiter cum illis, aliàs quo pacto posset de alterutro prædicari? Nihilominus non est simpliciter infinitus: quanquam ergo singularis aliqua natura creata, aut potius creabilis identificetur realiter cum pluribus inter se distinctis, non ob id euadet merito illius identitatis simpliciter infinita: Proinde cur nam est repugnare censenda? Respondeo, hominem intellectus nostri beneficio abstractum à Petro v. g. & Paulo tantum imperfe è identificari cum alterutro, quæ est eius ab eorum quolibet distinctio realis inadæquata: quid mirum ergo, si talis identitas haud perinde arguat infinitatem in ratione communi hominis. atque eam arguit in natura creabili, de qua est quæstio, eius adæquata, & penes se totam identitatem cum pluribus rebus inuicem realiter distinctis, & quod hinc sequitur, distantibus inter se infinito simpliciter interstitio. Paulò aliter etiam respondeo: Infinitas iuxta nos inde tantum colligitur, quod vna, & eadem res sit coniuncta per identitatem extremis inter se realiter distinctis: homo autem in communi non est simpliciter vna, & eadem res, sed secundum quid, & per extrinsecam quandam denominationem intellectus nostri confundentis, quæ re ipsa nullam habent confusionem, & identitatem: nihil enim est homo, vt sic, quam collectio humanitatum Petri, & Pauli, & cæterorum indiuiduorum ab indiuiduationibus abstracta, & confuse cognita: At natura, quæ de loquimur, est simpliciter, & re ipsa vna, & eadem: eius ergo identitas cum distinctis realiter extremis argumentum esse potest infinitatis, quamuis in homine vt sic respectu Petri, & Pauli secus accidat.

Dices quinto: Petrus, & Paulus identificantur realiter secum ipsis: & tamen ambo sunt finiti, & infinitatis simpliciter talis prorsus expertes: quanquā ergo aliqua natura singularis creata cū duabus, vel naturis, vel personis, quatum vna, perspicuitatis gratia vocetur Petrus, & altera Paulus, sit realiter identificata, non propterea erit simpliciter infinita. Respondeo: extendi quidpiam per vniōnem informatiuam ad plura subiecta, idque penes vnum idemque sui maioris perfectionis argumentum est, quam si quid penes aliud, aliudque sui ad plura extendatur subiecta: Hoc pacto anima humana perfectior est multis partibus quauis forma materiali, & diuisibili: illa enim indiuisibiliter, & penes vnā, eandemque simplicem, quæ pollet, entitatem ad cuncta nostri corporis extenditur membra, atque informat, & viuificat; cum tamen

X 3

forma

forma materialis, & diuisibilis, quæ ea cunque fiet, non, nisi penes vnā sui partem perficiat vnā subiecti sibi corporis partem, & penes alias: Similiter ergo in præsentī maior longe perfectio, & excellentia est, si natura aliqua creata penes vnum, & idem sui identificetur cum rebus realiter distinctis, quam, si complexio aliqua rerum realiter distinctarum, cuiusmodi sunt Petrus, & Paulus penes aliam, aliamque sui partem fortitur identitatem cum extremis realiter distinctis, iis nimirum, quibus coalescit: Prior ergo identitas poterit esse cum infinitate coniuncta, secus verò hæc posterior. Solutiones etiam præcedentis instantiæ ad hanc alleuandam possunt accommodari.

30 Dices sextò: natura aliqua creata identificata cum Petro v.g. & Paulo non haberet, nisi perfectionem horum: sed horum perfectio est finita: talis ergo foret, & illius. Respondeo secutum iri ex ea hypothesi vtrumque: videlicet eiusmodi naturam fore finitam ob finitatem extremorum, quibus cum identificaretur, & tum hæc, tum etiam illam habitura infinitatem propter argumentum nostrum.

31 Dices septimò, & vltimò, infinitatem rerum realiter distinctarum vt talium esse per modum extensionis, & numeri, sin minus formaliter, at certe virtualiter, & ex æquivalenti, quia Petrus, v.g. & Paulus, siue non Petrus comprehendunt totam perfectionem per omnia entia dispersam, ac multiplicatam: sed huiusmodi infinitatem, non habet natura, cum vtroque identificata: ergo nullam: si enim aliquam: eam certe, quam habent formaliter, aut æquiualeuter res ipsæ, quibuscum identificatur. Respondeo, infinitatem naturæ creatæ identificatæ cum duobus extremis realiter distinctis fore non extensiuam, & numericam æquiualeuter, sed potius veluti intensiuam, ac neutiquam per plura dispersam: quo pacto, natura diuina propter identitatem, cum tribus personis posteriorem illam, non priorem habet infinitatem. Itaque extensio illa numericè infinita, quæ est quodammodo in rebus realiter distinctis, quæque facit in toto rerum Deo perspectarum numero, nihil esse, quod non sit, alterutra earum, vel non illa, haud dubie infert infinitam simpliciter perfectionem, tum in natura cum illis identificata, tum etiam, quod consequens est, in ipsismet, vt nostro videtur argumento conuinci.

32 Alio quoque argumento probari potest nostra sententia, & refelli Nominalium commentum. Totum in rebus creatis est maius, & perfectius sua parte, vt velut principium mathematicum omnibus est in explorato: sed oppositum vñueniret in Trinitate, aut quaternitate, illa creata: siquidem vna natura includeret totam perfectionem alterius à se realiter distinctæ beneficio tertij, in quo vniuntur, & identificantur: quocirca tres, aut quatuor illa natura creatæ, non essent maioris perfectionis simpliciter, & intensiue, quam vna sola. In diuinis hæc ratio non obstat: nam ob infinitatem, cuiuslibet partis, aut quasi partis, quælibet est æqualis suo toti, & vna persona omnibus tribus: nihil enim est, quod infinitum simpliciter superare sustineat.

33 Enimvero aduersus hoc argumentum duæ sunt instantiæ. Prima est talis: Qui trinitatem creatam, cum Ochamo, & Nominalibus admittunt, hi consequenter edocent hoc principium, quæ sunt eadem vni tertio, sunt idem inter se, in rebus creatis non semper valere, sed potius ei subesse falsum aliquan-

do: nam iuxta eos duæ, vel tres entitates creatæ Deo possibiles sunt idem vni naturæ, & non sunt idem inter se, sed potius distinctæ: Haud ergo verebuntur reicere in rebus creatis hoc principium: omne totum est maius sua parte: quippe cuius euidencia haud est maior, quam, quæ elucet in illo altero, quod non semper admittunt: Perperam igitur eos hoc secundo principio vrgemus. Sed in primis negantes principia non, nisi aliis principiis possunt vrgeri: quod autem secunda non sint magis euidencia prioribus negatis, nihil refert; nam quæ seorsim non conuincunt, forsitan turba valebunt. Rursus respondeo principium illud: quæ sunt eadem vni tertio, &c. in Metaphysica lib. 2. tract. 4. cap. 17. exponendum, vt valeat etiam in Deo: quid mirum ergo, si similiter in rebus creatis? iam ergo ex huius opposito perperam inferitur illud principium: omne totum est sua parte maius; haud esse semper verum in rebus finitis.

34 Secunda instantia aduersus secundum nostrum argumentum est, non sequi totum creatum non esse maius, quauis sua parte, tamen admittatur vna natura creata realiter identificata duabus, vel tribus entitatibus re vera distinctis inuicem: videlicet, quia vna entitas eorum non haberet in primis formaliter perfectionem trium, quibus cum identificatur in tertio propter eius ab eis immediatam distinctionem; nec etiam æquiualeuter, quia non esset infinita: ideo namque in diuinis quævis persona habet æquiualeuter perfectionem trium, quia est simpliciter infinita, quid enim est, quod simpliciter infinitum superet? quid consequenter est, cui hoc non æquiualeat? Respondeo: vna entitas earum haberet naturam communem tribus: sed ea natura esset æqualis perfectionis cum tribus, saltem negatiue, id est non maioris, nec minoris, videlicet propter identitatem cum illis: haberet ergo aliquid adeo perfectum, ac omnes tres, ac proinde earum perfectionem æquiualeuter.

35 Tertium aduersus Okamum, & Nominales argumentum esto: Non mirabilius mysterium diuinæ libertatis, quam Trinitatis: at illud in creatis nequit etiam diuinitus admitti: ergo nec hoc posterius: maior videtur citrà dubium: minor probatur: mysterium diuinæ libertatis in eo positum est, quod Deus velle, & non velle, nolle, & non nolle possit, absque eo, quod eius volitio, aut nolitio simpliciter mutari, vel deficere queat: at hæc concordia libertatis cum immutabilitate operationis liberæ in creatis repugnat: Siquidem omnis creatura est mutabilis in suo esse, iuxta illud sacræ paginæ: *Ego Deus, & non mutor*: omnis ergo creatura in operando mutabilis est, ac proinde libertas creata cum immutabilitate operationis liberæ nunquam poterit coherere: probatur antecedens, quia omne esse creatum à Deo produci, & fortassis etiam omne ab eo destitui potest: at productio, & destructio rei eius est mutatio: ergo omnis creatura est in suo esse mutabilis: consequentia probatur: quia duplex immutabilitas, in esse videlicet, & operari sunt in Deo coniunctæ necessariò: duplex ergo mutabilitas opposita erunt in creatura necessario coniunctæ: atque adeo, cum omnis creatura sit in esse mutabilis, omnis etiam erit in operando mutationi subiecta.

36 Tandem; si Trinitas, aut quaternitas creata non repugnarent, sanè aliqua natura creata infinitis prædicatis realiter distinctis, & non tot, quin pluribus, posset identificari, quod nemo sanæ mentis admittat: Sequela probatur, quia ideo præcisè hic processus

processus in infinitum personarum in Trinitate summa, & ineffabili minimè sequitur, quia duplicis processionis diuinæ termini, videlicet Verbum, & Spiritus sunt infiniti, adeoque vterque totam fecunditatem Dei ad intra exhaurit, vt late in materia de Trinitate explicari consuevit: at hac infinitate creaturæ carent.

37 Verumenimurò satis probabile est, ens à se esse vniuersale ex parte rei de facto, vt aiunt, si in duplici statu mox explicando consideretur: quare non video, cur auctores superioris sententiæ ad defendendum vniuersale ex parte rei ad ignotam illam, & commentitiam naturam confugerint. Etenim *ens à se* absolutum, & præcisum à relationibus est vnum realiter, & prout contractum identice ad relationes, seu prout relatiuum est realiter multiplex, cum tres relationes diuinæ tria entia à se relatiua sint vt docet P. Suarez de Trinit. l. 3. cap. 6. At hæc vnitas, & multiplicitas realis entis à se in duplici illo statu est ad vniuersale sufficiens: igitur ens à se in duplici illo statu consideratum ex parte rei vniuersale erit. Maior argumenti iam probata est. Minor suadetur, quia alioqui homo vniuersalis per intellectum non esset, cum tantum sit vnus. & multiplex in duplici statu; vnus nimirum prout absolutus, seu præcisus à singularitatibus, & multiplex prout ab iis contractus. Confirmatur: si cum vnitate Dei Deorum multiplicitas cohereret, omnes Deum vniuersalem ex parte rei faterentur, cum nemo non ex opposito fundamento vniuersalitatem Dei impugnet: at ens à se ex parte rei est vnum ens absolutum, & plura entia relatiua: igitur ens à se est ex parte rei vniuersale, si non in vno solo, sed in duplici statu consideretur.

TRACTATVS III. De Vniuersalitate formali, & virtuali.

CAPVT I.

An ex unitate, siue identitate, & distinctione formali, aut ex natura rei sequatur vniuersale à parte rei?

1] N statuenda vnitate formali, & non tantum distinctione eiusdem ordinis consentiunt Scotistæ omnes, præsertim Lichetus in 2. dist. 3. q. 1. Trombetta q. 38. met. Rada tom. 2. controuers. 3. art. 1. Antonius Andreas l. 7. met. quæst. 17. Ioan. Monlorius disp. vniuersal. c. 5. & 6. At cuiusmodi sit talis vnitas formalis, & quo pacto ex ea, & coniuncta cum ea distinctione formali sequatur vniuersale à parte rei, haud ita concordant.

2 Aliqui, naturam humanam v. g. eatenus esse formalem vnum, & vniuersalem à parte rei censent quia est omnino eadem in suis inferioribus, & nullo modo multiplex: sic, vt quamuis sint plures homines, hoc tam en in singularitatum magis, quam naturæ humanæ pluralitatem referendum sit. Verum hic modus unitatis formalis in loco à nobis satis reiicietur. Eo verò disputandi gratia permisso,

quantum mea opinio est, sequitur vniuersale à parte rei; quippe, quia homo, vt sic, est vnus, & est multiplex: & sequitur etiam per locum intrinsecum, haud dari posse vniuersale à parte rei: cum enim natura humana sit omnino eadem, & nullatenus multiplicata, quæ fieri potest, vt sint plures homines, sicut ad hominis vniuersalitatem oportet?

3 Secundo alij Scotistarum tuentur, vniuersale à parte rei, quia natura humana v. g. quatenus omnes comprehendit, re ipsa est vna formaliter, & ex natura rei, ac rursus eadem est multiplex numericè, & veluti materialiter beneficio singularitatum, per quas contrahitur. Sed cum vnitas illa formalis humanitatum omnium, quæ per indiuidua speciei humanæ sunt longè lateque dispersæ, prorsus repugnet, vt demonstrabitur in in metaph. lib. 2. tract. 3. cap. 6. sanè, & quod ex ea infertur vniuersale à parte rei, reiiciendum est: haud enim ex antecedenti omnino falso existit absolute consequens verum. Enim vero permixta discurandi gratia id genus vnitate, & distinctione formali, siue ex natura rei, sequi vniuersale à parte rei arbitror cum P. Suarez & non paucis aliis nostrorum. Dices tamen primò cum Hurtado, Arriaga, & Conimbricensibus, qui tuentur oppositum: natura diuina non est vniuersalis, & tamen ita est vna, vt simul habeat secum identiticas personalitates realiter distinctas: quanquam ergo natura humana admittatur vna formaliter in omnibus hominibus, & habeat in eis singularitates realiter distinctas, haud propterea euadet vniuersalis à parte rei. Sed ratio discriminis est in promptu: namque natura diuina, siue essentia Dei absoluta haud fit multiplex per personalitates, quippe quarum officium est, non multiplicare, sed suppositare, vt aiunt: cæterum natura humana plurificatur per singularitates: harum enim partes sunt, non solum se ipsas numericè distinguere, ac multiplicare sed naturæ, cui realiter identificantur, eandem impertire multiplicitem, siue quod perinde est, illam denominare numero multiplicem, haud secus, atque effectus formalis candoris est reddere subiectum album: quanquam ergo natura diuina non sit vniuersalis à parte rei, quid inde ad humanam, aliamve creati ordinis?

4 Dices secundo: collectio humanitatum, prout est vna humanitas, sin minus numericè, at saltem ex natura rei, & formaliter, haud est re ipsa in Petro v. g. & Paulo, & cæteris indiuiduis speciei humanæ diuise sumptis, sed in quouis est iua, & non alterius. Atqui ad vniuersale, non tantum requiritur vnitas, & multitudo, sed etiam communitas, merito cuius ratio vniuersalis, & vna sit tota in quouis inferiori seorsim sumpto: quo pacto homo v. g. per intellectum factus vniuersalis prædicatur instar totius potestatiui de Petro. v. g. nec non de Paulo, &c. Quanquam ergò in Scotistarum sententia natura humana sit vna, & multiplex beneficio unitatis formalis, id satis non erit ad eius vniuersalitatem: perperam ergo hanc à parte rei tuentur inueniri. Respondeo collectionem illam humanitatum omnium esse tamen à parte rei in quouis indiuiduo speciei humanæ diuise; sigillatimque sumpto; esse, inquam, non determinatè, & copulativè usurpatam, sed disiunctim, & indeterminatè: nam à parte rei Petrus est hic, vel ille homo, & Paulus similiter: & sic in reliquis: quamuis autem indeterminatio mera repugnet à parte rei, ac sit in solo intellectu, at indeterminatio coniuncta cum aliqua determinatione à parte rei inuenitur, vt sæpissimè dictum huius decursu operis. Atque nisi munere cuiusdam